

FÜGGELÉK

Dokumentumok

„Partizántalálkozó”

A „partizántalálkozó” hiányzó felszólalásainak felidézése

Kiss Károly (megnyitó beszéd):

Néhány rövid szóban a párt 19-es, Horthy-korszakbeli és felszabadulás utáni munkájáról beszélt.

Ismertette a párt harcainak, tevékenységének legfontosabb szakaszait 1945 előtt és a felszabadulás utáni időben.

Máté György:

Hangoztatta, hogy a XX. kongresszus szellemében gyökeres változásra van szükség a párt módszereiben.

„A munkások azért hallgatnak, mert üldözik az üzemben a bírálatot és nem torolják meg a bírálat elnyomóit.”

Beszélt arról, hogy mi foglalkoztatja üzemük munkásait. A politikai aktivitás hiányáról szólt, arról, hogy a hallgatás oka: a bírálat elnyomása egyes vezetők részéről. A munkásosztály meg akarja és meg is tudja oldani az előttünk álló nehéz gazdasági kérdéseket; minden erejével azon lesz, hogy sikerüljön eredményesen véghezvinni akár a műszaki fejlesztéssel, akár az üzemek fokozott önállóságára való áttéréssel kapcsolatos feladatokat. A nehézségek megszüntetéséről szólva hangsúlyozta: a párt és a nép egysége az első. Ehhez az kell, hogy világosan és egyértelműen elhatároljuk magunkat az 1949–53-as időszak hibáitól és törvénytelenségeitől. Hasonlóan szükséges az üzemek munkásellenőrzése új formáinak kidolgozása is.

Andrásfi Gyula:

Hosszabb előadásban ismertette a rákospalotai és újpesti kommunisták harcait s egy kérdésre válaszolva elmondotta, hogy József Attila mindvégig hűséges, áldozatkész katonája volt a kommunista mozgalomnak. »Mélyen fájt neki — mondta —, hogy bár a munkások és a párttagok többsége szerette és becsülte, egyesek rágalmazták, sőt kommunista lapban megjelenhetett róla az, hogy fasiszta költő. Emlékszem rá, könnyel a szemében mutatta meg nekünk azt a lapot.«

»A fiatalság aktívabban vegyen részt a politikai életben és legyen sokkal kritikusabb.«

Újhelyi Szilárd (zárszó):

A népfront-politikáról beszélt. Aláhúzta, hogy az egészséges népfront-politikában a népfront szerepe nem korlátozható közvetítő tennivalókra. A párt vezető szerepe akkor érvényesülhet igazán, ha a népfront, tehát a nép körében keletkező kezdeményezéseknek, a nép valóságos problémáinak megoldásának élére áll. Hangsúlyozta: végérvényesen fel kell számolni azzal a helytelen magatartással, hogy más-más mértékkel ítéljük meg a »balról« illetve »jobbról« elkövetett hibákat. Véleménye szerint a rehabilitáció fogalmát is szélesebben kell értelmeznünk, hiszen a helytelen politikával egész rétegeket, a középparasztságot, az értelmiséget, sőt magát a munkásosztályt is nemegyszer megsértettük. A nép bizalmának megszilárdítására megvan a lehetőség — mondotta. A nép bizalma azé, akinek a szíve tele van a XX. kongresszusból következő feladatok hiánytalan megoldásának őszinte szándékával.

»Vajon olyan hajtószíj-e a népfront, amely csak egy irányban mozog, kizárólag a párt politikájának levitele' a feladata? Azt hiszem, a népfront akkor tölti be valódi tartalommal feladatát, ha valóban a hozzáértő, dolgozó nép okos gyülekezetévé' válik és segít a pártnak, hogy a tömegek mozgásának, politikai igényeinek spontán folyamatait a mainál sokkal alaposabban tanulmányozhassa és felhasználhassa« — mondotta nagy taps közben.

»Meg kell szüntetni a kettősséget, a bal- és jobboldali hibák elkövetőivel szemben egyféle mértéket kell használni.«

Mező Imre (zárszó):

Több felszólalóval vitázott. Hangsúlyozta, hogy helyes, ha a bírálat erős, szenvedélyes, de kifogásolt bizonyos szubjektív körülményeket. »A párt és tömegek kapcsolatát az elmúlt időkben megsértettük, hogy ez rendbejöjjön, szükség van vitára, élességre« — hangoztatta, majd — kifogásolva, hogy egyes felszólalásokból hiányzik a tényszerű alap — számos olyan intézkedést sorolt fel, amelyek mind azt mutatják, hogy elindultunk a XX. kongresszus mutatta úton és mert minden lépésünk megfontolt, máris értünk el eredményeket. A többi között utalt az árleszállításra, egyes alacsony bérek felemelésére, a munkaidő-csökkentési intézkedésekre, azokra a kezdeti lépésekre, amelyeket a decentralizálásért, a tanácsok fokozott önállóságának megvalósításáért, a bürokrácia elleni küzdelemben tett a párt és a kormány.

Leszögezte, hogy a hasonló vitákat folytatni kell, de — véleménye szerint — jobban kell előkészíteni. Hibának tartja, hogy a felszólalók teljesen eltekintettek a XX. kongresszus végrehajtása érdekében hozott számos intézkedéstől, az e téren vitathatlanul tapasztalható eredményektől. Biztosította a megjelenteket, hogy felvetett kérdéseiket eljuttatják a párt vezető szerveihez.

»Van már több, a XX. kongresszus szellemében fogant intézkedésünk. Nyílt, szenvedélyes, de objektív viták kellenek. Csak a viták vihetnek előbbre.«

Kiss Károly (zárszó):

Leszögezte, hogy a felmerült kérdések jelentékeny részével egyetért, egy másik részével — s ezekben az esetekben a felvetés egyoldalúságával — azonban nem. Nincsen olyan erő — mondotta a továbbiakban —, amely a pártot, a mozgalmat visszahúzhassa arról az útról, amelyen a XX. kongresszusból adódó feladatok végrehajtása tekintetében elindult. Még csak az első lépések történtek meg — hangsúlyozta —, s a következőkben még további határozott lépésekre van szükség ahhoz, hogy megszilárdítsuk a népnek a pártba vetett bizalmát. Biztosította az egybegyűlteket, hogy a XX. kongresszus szellemében legyőzzük a további nehézségeket, s ebben ez a vita, hibáival együtt is, segít.

»Őszintén megmondom, jó csomó kérdésben nem értek egyet néhány felszólalóval« — mondta és ismertette azokat az intézkedéseket, amelyeket a párt a régi harcosok anyagi megbecsülésére hozott — »Tudom azonban, hogy minden megállapításukat, minden kritikai megjegyzésüket a párt féltése, szeretete diktálta« — mondotta, majd így fejezte be szavait: »Nincs olyan erő, amely visszahúzza a pártot a XX. kongresszus előtti időszakba!«

»A nagy lépések még hátra vannak. Nemcsak a párt és a tömegek, hanem a párttagok közti kapcsolatot is meg kell erősíteni.«

»Még ha lenne is visszahúzó erő, de olyan erő nincs, amely a XX. kongresszus elveinek győzelmét meg tudná állítani!«

(Az összeállítás a következő tudósítások alapján készült: *Magyar Nemzet*, 1956. jún. 20.; *Népszava*, 1956. jún. 19. és 20.; *Szabad Ifjúság*, 1956. jún. 19. és *Béke és Szabadság*, 1956. jún. 26.)